

NAVOIY VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASI (2020- yil yanvar-noyabr oylari uchun dastlabki ma'lumot)

Mamlakatning tashqi iqtisodiy faoliyati, xususan tashqi savdo sohasida amalga oshirilayotgan islohotlarning pirovard natijasi aholining turmush darajasiga bevosita o'z ta'sirini o'tkazadi.

2020- yil yanvar-noyabr oylari yakuni bilan viloyatning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) 1 137,7 mln. AQSh dollarini tashkil etib, 2019- yilning mos davriga nisbatan 68,4 % ni tashkil etdi.



TASHQI SAVDO AYLANMASI VA BALANSI (yanvar-noyabr, mln. AQSh dollari)



Ma'lumot uchun: O'zbekiston Respublikasida tovarlar tashqi savdosi statistika ko'rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat Tovar nomenklaturasi (keyingi o'rinlarda TIF TN) bilan birgalikda, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (keyingi o'rinlarda – XSST) ishlatiladi. Bu o'z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarni XSST bo'yicha kodlashtirish, TIF TN va XSST o'rtasida o'tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

Navoiy viloyati, jahonning 66 dan ortiq mamlakatlari bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSA ning nisbatan salmoqli hisssasi Xitoy Xalq Respublikasida (15,7 %), Rossiya Federatsiyasida (13,6 %), Kanada (11,1 %), Litvada (8,5 %), Fransiya (7,3 %), Germaniyada (5,4 %) va Turkiyada (5,3 %) qayd etilgan.



**NAVOIY VILOYATI BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI
ENG YUQORI ULUSHGA EGA BO'LGAN DAVLATLAR
(2020- yil yanvar-noyabr, mln. AQSh dollari, ulushi, % da)**

Davlatlar	TSA	Eksport	Import	Ulushi, % da
Xitoy Xalq Respublikasi	178,4	55,5	122,9	15,7
Rossiya Federatsiyasi	155,1	29,6	125,5	13,6
Kanada	125,9	123,7	2,2	11,1
Litva	96,2	3,7	92,5	8,5
Fransiya	83,0	78,3	4,7	7,3
Germaniya	61,3	0,2	61,1	5,4
Turkiya	60,4	26,9	33,5	5,3
Qozog'iston	56,6	6,8	49,8	5,0
Yaponiya	52,9	0,2	52,7	4,7
AQSh	52,5	0,1	52,4	4,6

So'nggi yillarda hukumatimiz tomonidan sanoat tuzilmasini diversifikatsiya qilishda, eksportni qo'llab-quvvatlash, import o'rnini bosuvchi tovar va mahsulotlarni ishlab chiqarishni yanada oshirilishi natijasida, eksport tarkibida sezilarli o'zgarishga erishildi.

Shuningdek, qo'shni davlatlar bilan o'zaro aloqalarni mustahkamlash, mamlakatlarni ijtimoiy-iqtisodiy, savdo-sanoat hamda madaniy sohalardagi aloqalarini rivojlantirish borasida katta ishlar amalga oshirilayotganini ko'rish mumkin.

Xususan, qo'shni davlatlar Qozog'iston Respublikasi bilan TSA da so'nggi yillarda katta o'zgarishlar kuzatilyapti. Misol uchun, so'nggi uch yilda TSA Qozog'iston, Qirg'iz Respublikasi va Turkmaniston bilan tashqi savdo aylanmasi oshgani kuzatilmoqda.

Boshqa davlatlar (qo'shni davlatlardan tashqari) bilan esa, TSA da eng yuqori ulush Xitoy Xalq Respublikasi, Rossiya Federatsiyasi, Kanada, Litva, Fransiya, Germaniya va Turkiya davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.



NAVOIY VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASI HAJMI
(2020- yil yanvar-noyabr, mln. AQSh dollari)

	Jami	2019- yilning mos davriga nisbatan o'zgarish sur'ati, % da	Jamiga nisbatan ulushi, %
Tashqi savdo aylanmasi	1 137,7	68,4	100,0
MDH davlatlari	282,1	78,3	24,8
Boshqa davlatlar	855,6	65,6	75,2



**NAVOIY VILOYATINING HUDUDLAR BO'YICHA
TASHQI SAVDO AYLANMASI HAJMI
(2020- yil yanvar-noyabr, mln. AQSh dollari)**

Tuman va shahar nomi	Tashqi savdo aylanmasi hajmi	2019- yilning mos davriga nisbatan o'zgarish sur'ati, % da
Navoiy viloyati	1 137,7	68,4
Navoiy sh.	720,8	94,6
Zarafshon sh.	53,2	5,1 b.
<i>tumanlar:</i>		
Karmana	223,4	151,6
Konimex	4,4	155,1
Qiziltepa	40,8	109,3
Navbahor	29,5	115,4
Nurota	10,0	82,6
Tomdi	1,6	165,7
Uchquduq	3,9	114,4
Xatirchi	16,4	43,6
Bo'linmaydigan hajm	33,7	-

2020- yil yanvar-noyabr oylarida tashqi savdo aylanmasi hajmi 1 137,7 mln. AQSh dollarini 2019- yilning mos davriga nisbatan 68,4 foizni tashkil qilmoqda.

Tashqi iqtisodiy faoliyat bo'yicha 20 ta yirik hamkor-davlatlar orasidan to'rtta davlatda faol tashqi savdo balansi kuzatilgan, xususan, Kanada (121,5 mln. AQSh dollari), Fransiya (73,6 mln. AQSh dollari), Qirg'iz Respublikasi (35,9 mln. AQSh dollari), Turkmaniston (14,9 mln. AQSh dollari) shular jumlasidandir. Qolgan 16 ta davlatlar bilan passiv tashqi savdo balansi saqlanib qolmoqda.



**NAVOIY VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN
TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI**
(yanvar-noyabr, mln. AQSh dollari)

Davlatlar	2018- y.	2019- y.	2020- y.
Xitoy Xalq Respublikasi	361,0	261,0	178,4
Eksport	46,8	62,0	55,5
Import	314,2	199,0	122,9
Saldo	-267,4	-137,0	-67,4
Rossiya Federatsiyasi	138,2	180,9	155,1
Eksport	29,1	36,4	29,6
Import	109,1	144,5	125,5
Saldo	-80,0	-108,1	-95,9
Kanada	0,4	0,7	125,9
Eksport	0,3	0,6	123,7
Import	0,1	0,1	2,2
Saldo	0,2	0,5	121,5
Litva	16,6	13,0	96,2
Eksport	2,0	3,7	3,7
Import	14,6	9,3	92,5
Saldo	-12,6	-5,6	-88,8
Fransiya	150,8	155,2	83,0
Eksport	148,3	153,2	78,3
Import	2,5	2,0	4,7
Saldo	145,8	151,2	73,6
Germaniya	40,9	171,0	61,3
Eksport	0,5	0,6	0,2
Import	40,4	170,4	61,1
Saldo	-39,9	-169,8	-60,9
Turkiya	100,0	99,3	60,4
Eksport	9,6	18,8	26,9
Import	90,4	80,5	33,5
Saldo	-80,8	-61,7	-6,6

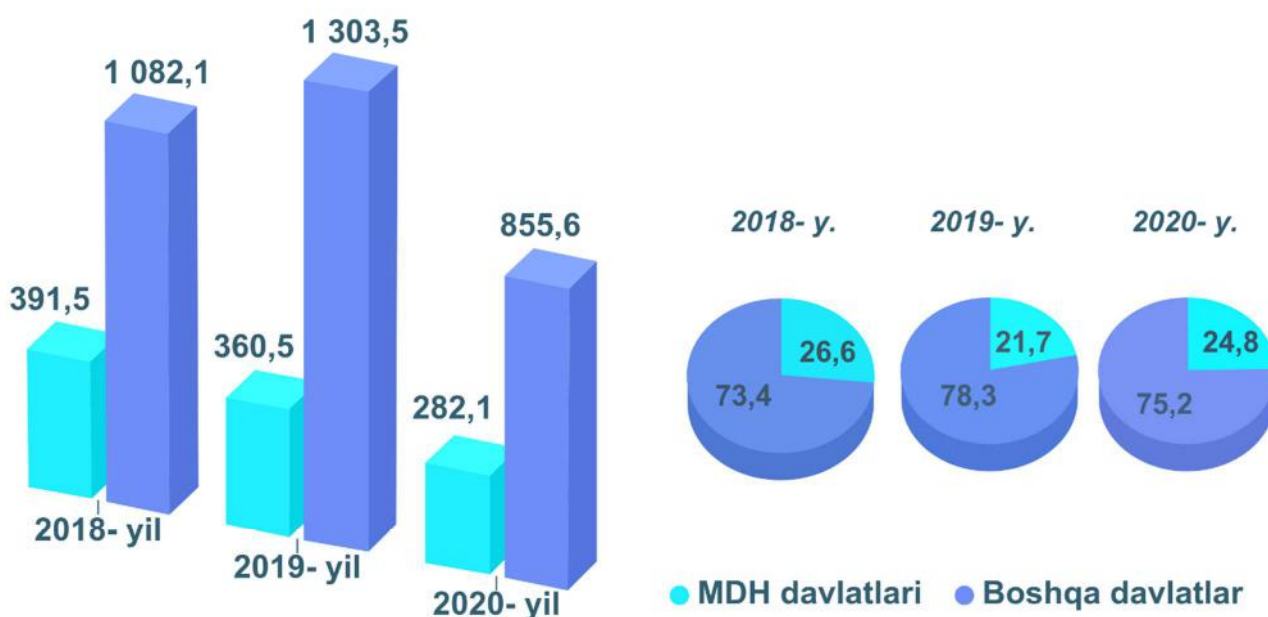
Davlatlar	2018- y.	2019- y.	2020- y.
Qozog'iston	60,9	65,7	56,6
Eksport	42,7	7,0	6,8
Import	18,2	58,7	49,8
Saldo	24,5	-51,7	-43,0
Yaponiya	178,0	150,0	52,9
Eksport	0,5	7,1	0,2
Import	177,5	142,9	52,7
Saldo	-177,0	-135,8	-52,5
AQSh	43,7	53,2	52,5
Eksport	0,1	0,1	0,1
Import	43,6	53,1	52,4
Saldo	-43,5	-53,0	-52,3
Koreya Respublikasi	63,0	94,9	47,3
Eksport	0,9	0,1	0,2
Import	62,1	94,8	47,1
Saldo	-61,2	-94,7	-46,9
Qirg'iz Respublikasi	9,2	18,8	36,9
Eksport	8,2	18,5	36,4
Import	1,0	0,3	0,5
Saldo	7,2	18,2	35,9
Turkmaniston	5,6	11,9	16,3
Eksport	3,4	3,5	15,6
Import	2,2	8,4	0,7
Saldo	1,2	-4,9	14,9
Italiya	10,2	91,9	15,2
Eksport	-	-	-
Import	10,2	91,9	15,2
Saldo	-10,2	-91,9	-15,2

Davlatlar	2018- y.	2019- y.	2020- y.
Chexiya Respublikasi	6,7	27,8	14,0
Eksport	-	1,5	0,1
Import	6,7	26,3	13,9
Saldo	-6,7	-24,8	-13,8
Ukraina	8,1	3,0	13,9
Eksport	1,5	1,5	2,2
Import	6,6	1,5	11,7
Saldo	-5,1	0,0	-9,5
Eron Islom Respublikasi	5,6	4,5	7,8
Eksport	3,6	2,3	-
Import	2,0	2,2	7,8
Saldo	1,6	0,1	-7,8
Estoniya	1,4	8,0	7,0
Eksport	-	0,5	-
Import	1,4	7,5	7,0
Saldo	-1,4	-7,0	-7,0
Singapur	1,9	1,7	5,9
Eksport	0,5	0,6	5,7
Import	1,4	1,1	0,2
Saldo	-0,9	-0,5	5,5
Buyuk Britaniya BQ va Shimoliy Irlandiya	5,6	7,4	4,9
Eksport	-	-	0,6
Import	5,6	7,4	4,3
Saldo	-5,6	-7,4	-3,7

Tashqi savdoni qo'llab-quvvatlash hamda MDH davlatlari bilan ushbu sohadagi hamkorlikni yanada mustahkamlash bo'yicha olib borilayotgan chora-tadbirlar natijasida, 2020- yil yanvar-noyabr oylarida, tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi 24,8 % ni tashkil etdi.



**NAVOIY VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASIDA MDH
MAMLAKATLARI VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARNING
HAJMLARI DINAMIKASI**
(yanvar-noyabr, mln. AQSh dollari, ulushi, % da)



Boshqa xorijiy davlatlarning TSA si 2020- yil yanvar-noyabr oylarida 2019- yilning shu davriga nisbatan 65,6 % ni, jami TSA dagi ulushi 75,2 % ni tashkil etdi.

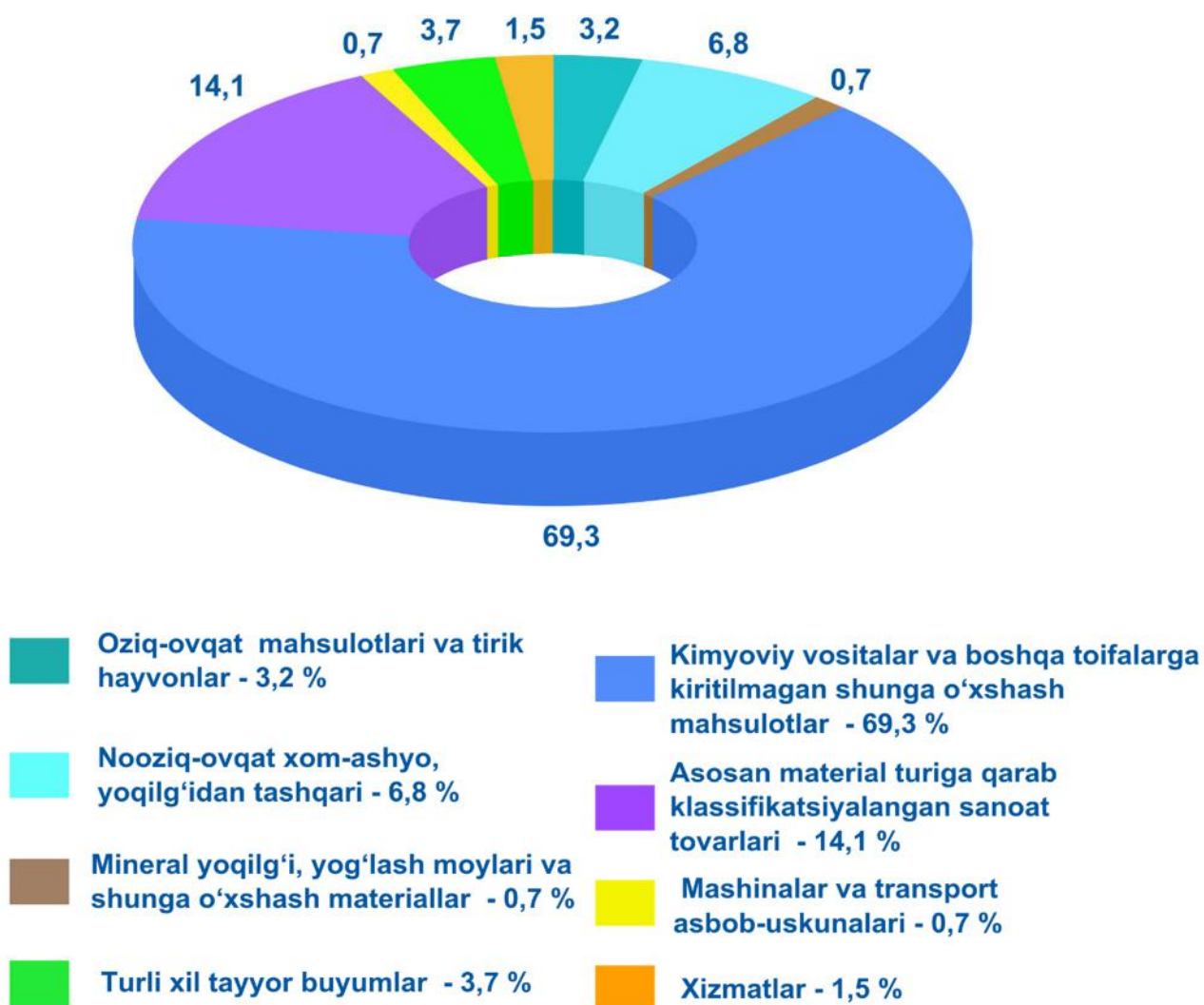
NAVOIY VILOYATINING EKSPORTI (2020- yil yanvar-noyabr)

Hisobot davrida tovarlar va xizmatlar eksporti bilan shug'ullanuvchi xo'jalik yurituvchi subyektlarning eksport hajmi 395,5 mln. AQSh dollarini tashkil etdi. 2019- yilning mos davriga nisbatan o'sish sur'ati 120,4 % ni tashkil etdi.

Eksport tarkibida asosan katta ulush kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar (69,3 %), asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari (14,1 %), nooziq-ovqat xom-ashyo, yoqilg'idan tashqari mahsulotlar (6,8 %) hissasiga tog'ri kelmoqda.



XSST BO'YICHA EKSPORT TARKIBI (2020- yil yanvar-noyabr, ulushi, % da)

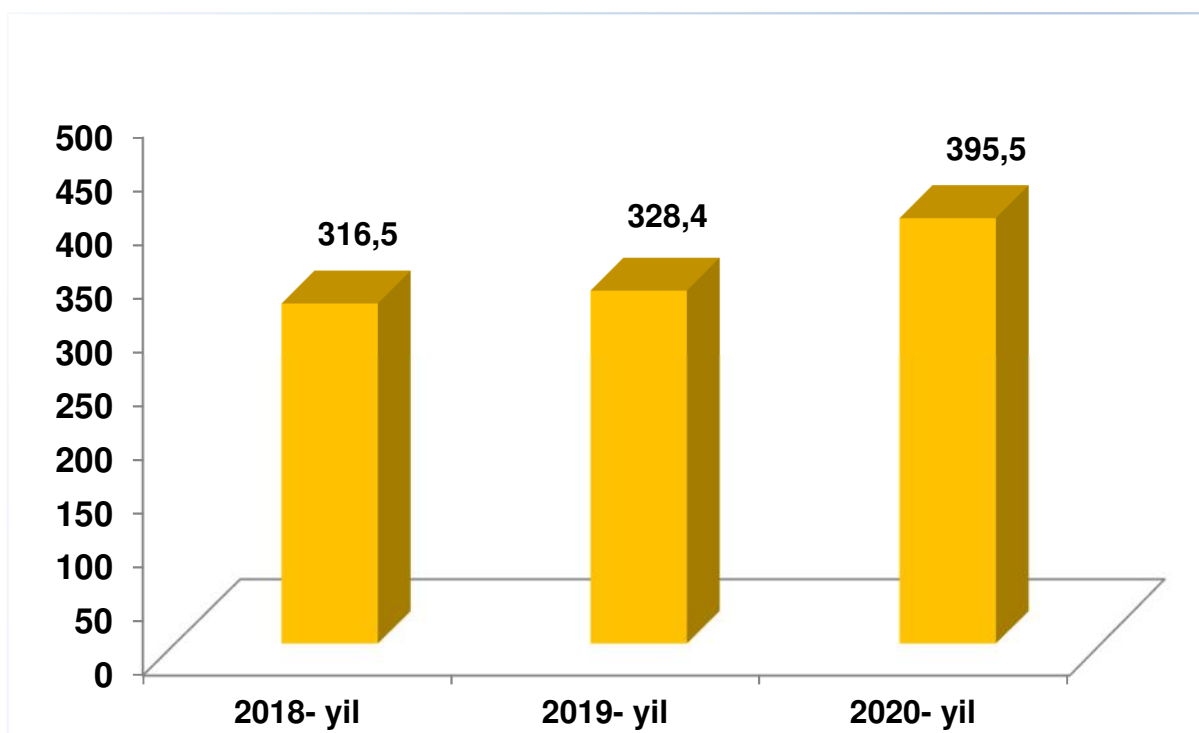




MDH VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARGA EKSPORT TARKIBI
(2020- yil yanvar-noyabr)

XSST tarkibi	Jami			MDH davlatlari			Boshqa davlatlar		
	Mln. AQSh dollari	O'tgan yilga nisbatan, % da	Umumiy hajmga nisbatan, % da	Mln. AQSh dollari	O'tgan yilga nisbatan, % da	Umumiy hajmga nisbatan, % da	Mln. AQSh dollari	O'tgan yilga nisbatan, % da	Umumiy hajmga nisbatan, % da
Jami eksport	395,5	120,4	100,0	93,6	135,3	100,0	301,9	116,5	100,0
shu jumladan:									
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	12,6	48,3	3,2	7,9	43,0	8,5	4,7	61,0	1,5
Nooziq-ovqat xom-ashyo, yoqilg'idan tashqari	26,8	126,0	6,8	25,0	140,4	26,7	1,8	51,6	0,6
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	2,9	73,8	0,7	0,4	50,9	0,4	2,5	79,1	0,8
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	274,0	129,5	69,3	18,2	10,7 b.	19,4	255,8	121,9	84,7
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	55,8	126,0	14,1	26,6	97,7	28,4	29,2	171,3	9,7
Mashinalar va transport asbob-uskunolari	2,8	28,3	0,7	0,2	155,1	0,2	2,6	26,5	1,0
Turli xil tayyor buyumlar	14,6	9,8 b.	3,7	14,3	11,3 b.	15,3	0,3	164,8	0,1
Xizmatlar	6,0	60,4	1,5	1,0	55,1	1,1	5,0	61,6	1,6

2020- yilning yanvar-noyabr oylarida eksport qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibining tahlili shuni ko'rsatmoqdaki, tovarlar va xizmatlar tarkibida 2019- yilning mos davriga nisbatan sezilarli o'zgarishlar qayd etildi, biroq shuni ta'kidlash joizki, 2019- yilning mos davriga nisbatan, turli xil tayyor buyumlar, kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlarning, nooziq-ovqat xom-ashyo, yoqilg'idan tashqari hamda asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari eksport tarkibida o'sish kuzatildi.

**NAVOIY VILOYATINING EKSPORT HAJMLARI DINAMIKASI**
(yanvar-noyabr, mln. AQSh dollari)

Navoiy viloyatida 2020- yil yanvar-noyabr oylarida eksport hajmi 395,5 mln. AQSh dollarini tashkil etdi.



EKSPORT TARKIBI DINAMIKASI
(yanvar-noyabr, % da)

XSST tarkibi	2018- y.	2019- y.	2020- y.
Jami	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:			
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	20,5	7,9	3,2
Nooziq-ovqat xom-ashyo, yoqilg'idan tashqari	5,5	6,5	6,8
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	0,0	1,2	0,7
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	61,7	64,4	69,3
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	8,9	13,5	14,1
Mashinalar va transport asbob-uskunolari	0,9	3,0	0,7
Turli xil tayyor buyumlar	0,2	0,5	3,7
Xizmatlar	2,3	3,0	1,5

2020- yil yanvar-noyabr oylarida eksport qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibining tahlili shuni ko'rsatmoqdaki, so'nggi uch yil davomida eksport tarkibi dinamikasida kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar ulushi 7,6 punktga oshib, 69,3 % ni, asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari 5,2 punktga oshib, 14,1 % ni tashkil etdi.



NAVOIY VILOYATINING HUDUDLAR BO'YICHA EKSPORT HAJMI
(2020- yil yanvar-noyabr, mln. AQSh dollari)

Tuman va shahar nomi	Eksport hajmi	2019- yilning mos davriga nisbatan o'zgarish sur'ati, % da
Navoiy viloyati	395,5	120,4
Navoiy sh.	299,1	128,5
Zarafshon sh.	2,8	2,2 b.
<i>tumanlar:</i>		
Karmana	32,2	133,7
Konimex	1,1	73,8
Qiziltepa	25,4	122,7
Navbahor	16,3	89,0
Nurota	2,1	62,9
Tomdi	0,6	162,6
Uchquduq	1,2	111,2
Xatirchi	9,1	81,8
Bo'linmaydigan hajm	5,6	-

2020- yil yanvar-noyabr oylarida eksport hajmi 395,5 mln. AQSh dollarini tashkil etib, 2019- yilning mos davriga nisbatan 120,4 foiz kuzatildi.

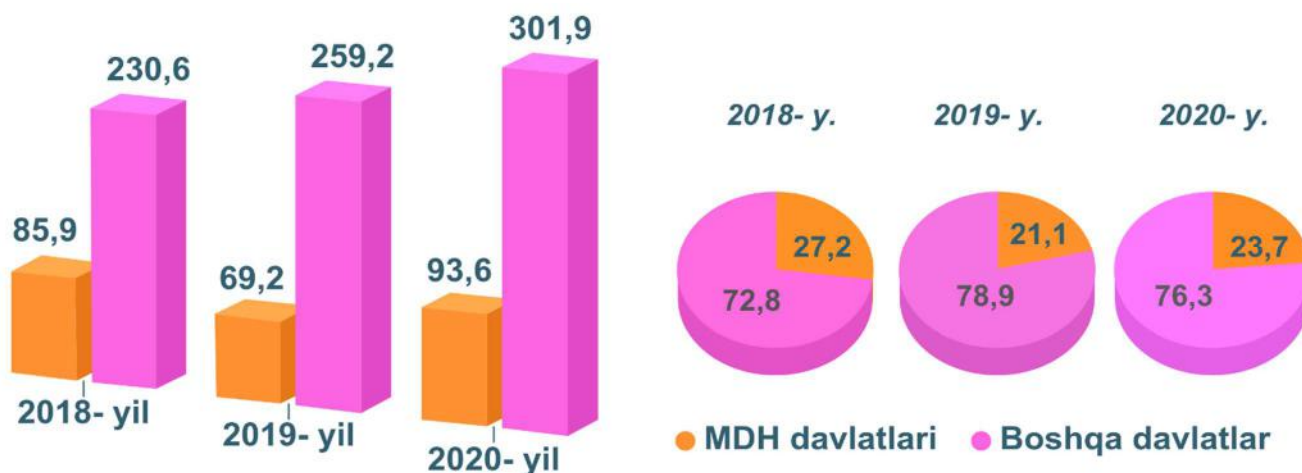


NAVOIY VILOYATINING EKSPORT HAJMI
(2020- yil yanvar-noyabr, mln. AQSh dollari)

	Jami	2019- yilning mos davriga nisbatan o'zgarish sur'ati, % da	Jamiga nisbatan ulushi, %
Eksport hajmi	395,5	120,4	100,0
MDH davlatlari	93,6	135,3	23,7
Boshqa davlatlar	301,9	116,5	76,3



**MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR VA
XIZMATLAR EKSPORTINING HAJMLARI DINAMIKASI**
(yanvar-noyabr, mln. AQSh dollari, ulushi, % da)



MDH mamlakatlari va boshqa xorijiy davlatlar bilan eksport ulushining dinamikasi joriy davrda ushbu ko'rsatkich 23,7 va 76,3 foizni tashkil etdi.



NAVOIY VILOYAT EKSPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI
(2020- yil yanvar-noyabr, % da)



2020- yilning yanvar-noyabr oylari yakunida tovar va xizmatlar eksporti bo'yicha asosiy hamkor davlatlar tarkibida Kanada (eksport umumiy hajmining 31,3 %), Fransiya (19,8 %), Xitoy Xalq Respublikasi (14,0 %), Qirg'iz Respublikasi (9,2 %), Rossiya Federatsiyasi (7,5 %), Turkiya (6,8 %) va Turkmaniston (3,9 %) davlatlari saqlanib qolmoqda, hamda ularning jami eksportdagi ulushi 92,5 foizni tashkil etmoqda.

Tovarlar va xizmatlar eksporti bo'yicha yettita asosiy hamkor davlatlardan yetakchi bo'lgan Fransiya bir pog'onaga tushishi hisobiga, Kanada eksportdagi ulushi bo'yicha peshqadamlikni oldi.

Xalqaro iqtisodiy aloqalarning rivojlanishi eksportning barqaror o'sishiga ko'maklashadi va bu o'z navbatida ma'lum natijalarga erishish uchun zamin yaratadi. Jumladan, hisobot davrida tovarlar va xizmatlar eksportida ishtirok etgan davlatlar soni 36 tani tashkil etdi.



**NAVOIY VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARGA
AMALGA OSHIRGAN EKSPORTI HAJMI VA O'SISH SUR'ATLARI
(yanvar-noyabr)**

Davlatlar	Ming AQSh dollari		2019- yilning yanvar- noyabriga nisbatan, % da	O'ri
	2019- y.	2020- y.		
Kanada	568,4	123 667,3	217,6 b.	1
Fransiya	153 212,7	78 258,2	51,1	2
Xitoy Xalq Respublikasi	62 010,9	55 519,3	89,5	3
Qirg'iz Respublikasi	18 455,2	36 450,0	197,5	4
Rossiya Federatsiyasi	36 423,2	29 594,6	81,3	5
Turkiya	18 812,9	26 900,7	143,0	6
Turkmaniston	3 462,0	15 613,7	4,5 b.	7
Qozog'iston	7 010,3	6 793,1	96,9	8
Singapur	637,7	5 739,2	9,0 b.	9
Litva	3 723,6	3 720,8	99,4	10
Ukraina	1 534,1	2 219,2	144,7	11
Afg'oniston	1 399,0	1 956,4	139,8	12
BAA	748,1	1 393,9	186,3	13
Tojikiston	1 255,2	1 229,4	97,9	14
Ozarbajon	270,5	1 039,3	3,8 b.	15
Polsha	3,0	692,8	231,7 b.	16
Belarus Respublikasi	427,5	579,7	135,6	17
Buyuk Britaniya BQ va Shimoliy Irlandiya	22,6	570,5	25,2 b.	18
Pokiston	940,5	401,4	42,7	19
Iroq	560,4	309,8	55,3	20

Ushbu mamlakatlarga eksport qilinayotgan tovarlar tarkibiga asosan kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar hamda asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari kiradi.



NAVOIY VILOYATINING AYRIM DAVLATLAR BILAN EKSPORT TARKIBI
(2020- yil yanvar-noyabr, mln. AQSh dollari)

XSST tarkibi	Kanada		Fransiya		Xitoy Xalq Respublikasi		Qirg'iz Respublikasi	
	2019- y.	2020- y.	2019- y.	2020- y.	2019- y.	2020- y.	2019- y.	2020- y.
Jami eksport	0,6	123,7	153,2	78,3	62,0	55,5	18,5	36,4
shu jumladan:								
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar					1,4	1,4	13,1	2,2
Nooziq-ovqat xom-ashyo, yoqilg'idan tashqari					1,5	1,1	1,7	8,5
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar					0,3	0,2		
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar		123,1	153,2	78,3	56,3	44,5	0,3	5,6
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	0,6	0,5			2,0	6,0	2,6	7,5
Mashinalar va transport asbob-uskunolari					0,5	2,3		
Turli xil tayyor buyumlar							0,8	12,6

Xizmatlar



XIZMATLAR EKSPORTI TARKIBI
(2020- yil yanvar-noyabr, ulushi, % da)

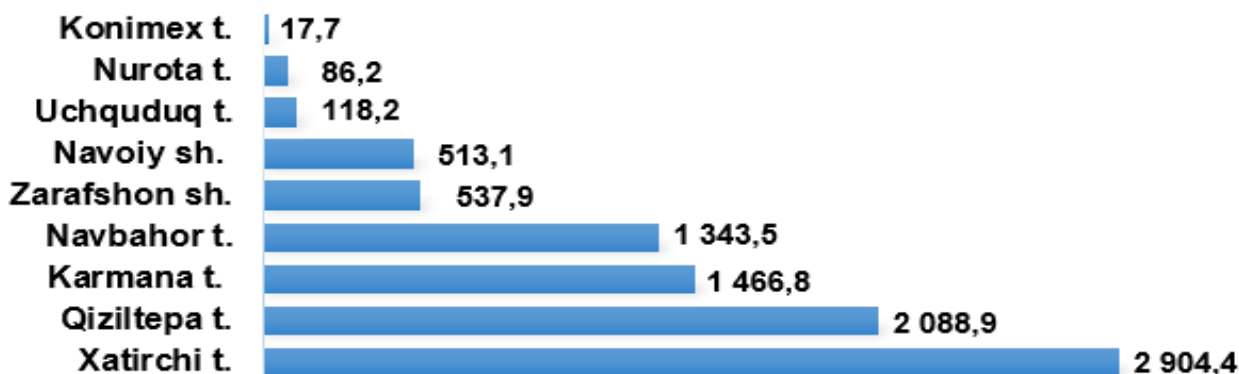


Xizmatlar eksporti hajmi 6,0 mln. AQSh dollarini yoki jami eksport hajmining 1,5 % ini tashkil etib, 2019- yilning mos davriga nisbatan 60,4 % ni tashkil etdi. Xizmatlar eksporti tarkibining asosiy ulushi transport xizmatlari (74,7 %), safarlar (turizm xizmatlari) (14,8 %), moliyaviy xizmatlar (7,4 %), va boshqa xizmatlar (3,1 %) hissasiga to'g'ri kelgan.



MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI
(2020- yil yanvar-noyabr, ming AQSh dollari)

Oziq-ovqat mahsulotlarining asosiy qismi bo'lgan 9 076,8 ming AQSh dollar qiymatli 11 500,5 tonnadan ortiq meva-sabzavot eksport qilingan hamda 2019- yilning mos davriga nisbatan 36,1 % ni tashkil qildi. Meva-sabzavot mahsulotlari va ularni qayta ishlash jami eksport hajmida 2,3 foizni tashkil etmoqda. Shundan salmog'i yirik hududlarda meva-sabzavot mahsulotlari va ularni qayta ishlash eksporti hajmi Xatirchi tumanida 2 904,4 ming AQSh dollarini, Qiziltepa tumanida 2 088,9 ming AQSh dollarini, Karmana tumanida 1 466,8 ming AQSh dollarini, Navbahor tumanida 1 343,5 ming AQSh dollarini va Zarafshon shahrida 537,9 ming AQSh dollarini tashkil etmoqda.



Meva-sabzavot mahsulotlarining asosiy eksport bozorlari Rossiya Federatsiyasi (31,7 %), Qirg'iz Respublikasi (24,7 %), Xitoy Xalq Respublikasi (15,1 %) va Qozog'iston (10,6 %) davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.



MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARINING EKSPORT GEOGRAFIYASI
(yanvar-noyabr)

Davlatlar	2019- yil			2020- yil		
	Tonna	Ming AQSh dollari	Ulushi*, % da	Tonna	Ming AQSh dollari	Ulushi*, % da
Rossiya Federatsiyasi	1 333,4	724,4	2,9	4 393,4	2 876,0	31,7
Qirg'iz Respublikasi	4 963,4	13 107,3	52,1	1 348,0	2 242,7	24,7
Xitoy Xalq Respublikasi	1 584,1	1 344,3	5,3	1 357,7	1 374,7	15,1
Qozog'iston	9 936,9	3 797,1	15,1	1 884,9	965,5	10,6
Belarus Respublikasi	921,8	386,6	1,5	770,2	411,9	4,5
Pokiston	391,1	757,9	3,0	218,0	386,6	4,3
Iroq	906,5	536,4	2,1	280,1	212,6	2,3
Afg'oniston	485,0	707,7	2,8	571,6	160,0	1,8
Hindiston	335,7	241,9	1,0	132,0	126,6	1,4
Gruziya	300,4	193,3	0,8	107,0	117,5	1,3
Turkmaniston	143,9	50,2	0,2	61,7	62,3	0,6
Birlashgan Arab Amirliklari	218,1	239,8	1,0	12,4	43,6	0,5
Ukraina	507,7	80,7	0,3	59,6	32,7	0,4
Latviya	-	-	-	173,4	23,3	0,3
Estoniya	537,2	137,9	0,5	108,0	20,2	0,2
Moldova Respublikasi	182,5	138,1	0,5	17,5	15,5	0,2
Koreya Respublikasi	14,1	57,6	0,2	5,0	5,0	0,1
Boshqa davlatlar	6 701,6	2 672,4	10,7	-	-	-

*-qiymat ifodasida

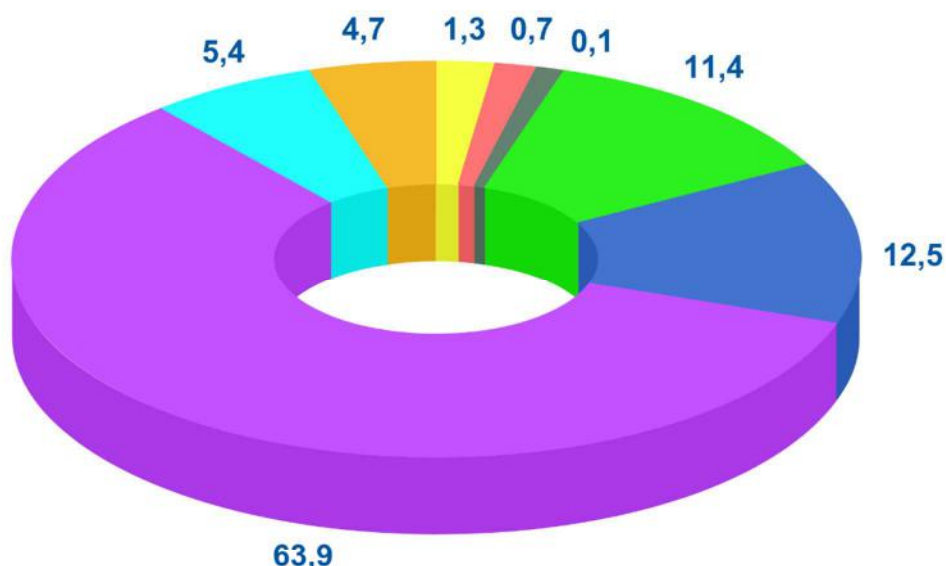
NAVOIY VILOYATINING IMPORTI (2020- yil yanvar-noyabr)

2020- yil yanvar-noyabr oylarida import hajmi 742,2 mln. AQSh dollarini va 2019- yilning mos davriga nisbatan 55,6 % ni tashkil etdi.

Import tarkibida eng katta ulush, mashinalar va transport asbob-uskunolari (63,9 %), asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari (12,5 %), kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar (11,4 %) ga to'g'ri keldi.



XSST BO'LIMI BO'YICHA IMPORT TARKIBI (2020- yil yanvar-noyabr, ulushi, % da)



Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar - 1,3 %

Nooziq-ovqat xom-ashyo, yoqilg'idan tashqari - 0,7 %

Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar - 0,1 %

Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar - 11,4 %

Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari - 12,5 %

Mashinalar va transport asbob-uskunolari - 63,9 %

Turli xil tayyor buyumlar - 5,4 %

Xizmatlar - 4,7 %

Tovar va xizmatlar importi dinamikasi tahliliga ko'ra, 2020- yilning yanvar-noyabrida import qilingan tovarlar hajmi 707,1 mln. AQSh dollarini tashkil etdi. Xizmatlar importi esa 35,1 mln. AQSh dollariga yetdi.



MDH VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARDAN IMPORT TARKIBI
(2020- yil yanvar-noyabr)

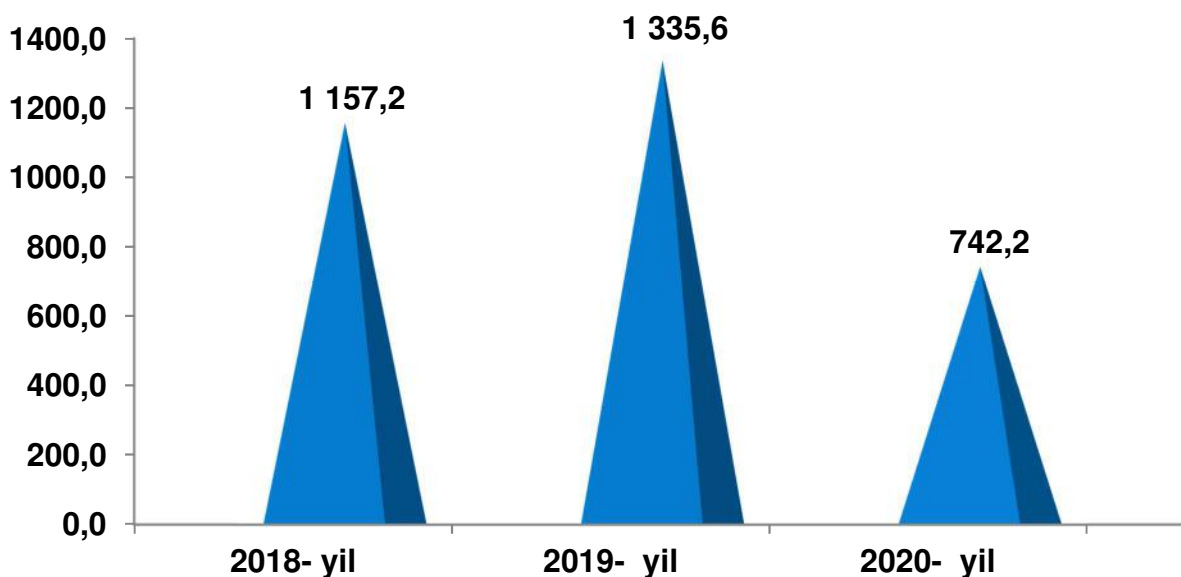
XSST tarkibi	Jami			MDH davlatlari			Boshqa davlatlar		
	Mln. AQSh dollari	O'tgan yilga nisbatan, % da	Umumiy hajmga nisbatan, % da	Mln. AQSh dollari	O'tgan yilga nisbatan, % da	Umumiy hajmga nisbatan, % da	Mln. AQSh dollari	O'tgan yilga nisbatan, % da	Umumiy hajmga nisbatan, % da
Jami import	742,2	55,6	100,0	188,5	64,7	100,0	553,7	53,0	100,0
shu jumladan:									
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	9,1	87,3	1,3	5,7	67,5	3,0	3,4	170,2	0,6
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	5,0	89,5	0,7	2,1	70,8	1,1	2,9	110,5	0,5
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	0,7	9,7	0,1	0,2	4,1	0,1	0,5	30,3	0,1
Hayvonlar va o'simliklar moylari, yog'lar va mumlar	0,1	111,6	0,0	0,1	124,6	0,0		23,2	
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	84,6	93,9	11,4	17,8	126,8	9,5	66,8	87,9	12,1
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	93,1	48,4	12,5	63,9	116,8	33,9	29,2	21,2	5,3
Mashinalar va transport asbob-uskunalar	474,4	51,6	63,9	72,3	39,5	38,4	402,1	54,6	72,6
Turli xil tayyor buyumlar	40,1	45,9	5,4	21,0	125,7	11,2	19,1	27,0	3,4
Xizmatlar	35,1	154,3	4,7	5,4	103,2	2,8	29,7	169,2	5,4

Importning eng katta ulushi, mashinalar va transport asbob-uskunalari (63,9 %), asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari (12,5 %), kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar (11,4 %), shuningdek MDH mamlakatlarida mashinalar va transport asbob-uskunalari (38,4 %), asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari (33,9 %) ga to'g'ri keldi, boshqa xorijiy mamlakatlarga ham eng katta ulush mashinalar va transport asbob-uskunalari (72,6 %) hamda kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar (12,1 %) hissasiga to'g'ri keladi.

Joriy davrda import qilinadigan tovar va xizmatlarning umumiy hajmining tuzilishini tahlil qilish shuni ko'rsatdiki, 2019- yilning mos davriga nisbatan faqat xizmatlar (54,3 %), hayvonlar va o'simliklar moylari, yog'lar va mumlar (11,6 %) o'sgan, ammo barcha import qilinadigan tovarlar 2019- yilning mos davriga nisbatan kamaydi.



NAVOIY VILOYATINING IMPORT HAJMLARI DINAMIKA
(yanvar-noyabr, mln. AQSh dollari)



Navoiy viloyatida 2020- yil yanvar-noyabr oylarida import hajmi 742,2 mln. AQSh dollarini tashkil etdi.



TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTI DINAMIKASI
(yanvar-noyabr, ulush, % da)

XSST tarkibi	2018- y.	2019- y.	2020- y.
Jami	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:			
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	0,1	0,8	1,3
Ichimliklar va tamaki	0,1	-	-
Nooziq-ovqat xom-ashyo, yoqilg'idan tashqari	0,5	0,4	0,7
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	0,2	0,6	0,1
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	7,8	6,8	11,4
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	18,1	14,4	12,5
Mashinalar va transport asbob-uskunalar	68,0	68,8	63,9
Turli xil tayyor buyumlar	3,8	6,5	5,4
Xizmatlar	1,4	1,7	4,7

2020- yil yanvar-noyabr oylarida import qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibi tahlili shuni ko'rsatdiki, kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar 2019- yilning mos davriga nisbatan importining ulushi 4,6 % dan 11,4 % gacha, xizmatlar importining ulushi esa 3,0 % dan 4,7 % gacha o'sdi.



NAVOIY VILOYATINING HUDUDLARI BO'YICHA IMPORT HAJMI
(2020- yil yanvar-noyabr, mln. AQSh dollari)

Tuman va shahar nomi	Import hajmi	2019- yilning mos davriga nisbatan o'zgarish sur'ati, % da
Navoiy viloyati	742,2	55,6
Navoiy sh.	421,6	79,7
Zarafshon sh.	50,5	5,5 b.
<i>tumanlar:</i>		
Karmana	191,2	155,1
Konimex	3,4	2,4 b.
Qiziltepa	15,3	92,6
Navbahor	13,2	182,8
Nurota	7,8	90,2
Tomdi	1,0	167,7
Uchquduq	2,7	115,8
Xatirchi	7,3	27,5
Bo'linmaydigan hajm	28,2	-

2020- yil yanvar-noyabr oylarida import hajmi 742,2 mln. AQSh dollarini tashkil etib, 2019- yilning mos davriga nisbatan 55,6 % ni tashkil etdi.



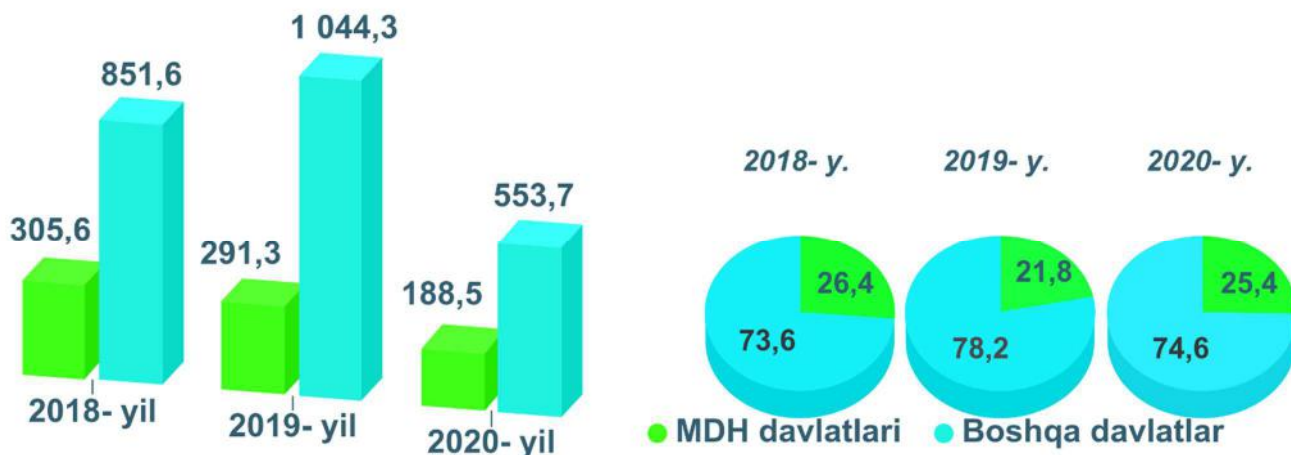
NAVOIY VILOYATINING IMPORT HAJMI
(2020- yil yanvar-noyabr, mln. AQSh dollari)

	Jami	2019- yilning mos davriga nisbatan o'zgarish sur'ati, % da	Jamiga nisbatan ulushi, %
Import hajmi	742,2	55,6	100,0
MDH davlatlari	188,5	64,7	25,4
Boshqa davlatlar	553,7	53,0	74,6

MDH mamlakatlari va boshqa xorijiy davlatlar bilan import ulushining dinamikasi joriy davrda ushbu ko'rsatkich 25,4 va 74,6 foizni tashkil etdi.



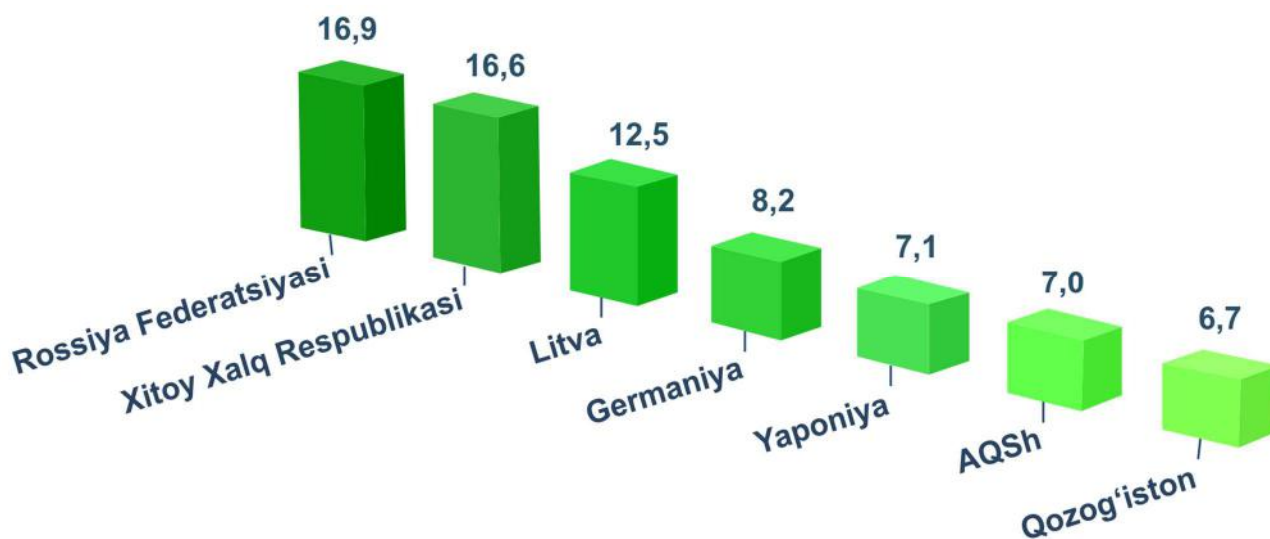
**MDH VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARDAN TOVAR VA
XIZMATLAR IMPORTI HAJMLARI DINAMIKASI**
(yanvar-noyabr, mln. AQSh dollari, ulushi, % da)



Yetti yirik hamkor davlatlar (Rossiya Federatsiyasi, Xitoy Xalq Respublikasi, Litva, Germaniya, Yaponiya, AQSh va Qozog'iston) jami importning 75,0 % ini tashkil qiladi, bu 556,9 mln. AQSh dollarini tashkil etadi.



NAVOIY VILOYAT IMPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI
(2020- yil yanvar-noyabr, % da)



Mamlakatdagi sarmoyaviy muhit yaxshilangani sari va ushbu sohada amalga oshirilgan islohotlar natijasida mashina va uskunalar, shuningdek, ularning qismlari importining o'sishi tabiiydir. Shunday qilib, Rossiya Federatsiyasi, Xitoy Xalq Respublikasi, Litva va Germaniyadan kiritilgan katta hajmdagi investitsiyalar natijasida, mahsulotlar importi hajmida ushbu mamlakatlarning yuqori ulushi saqlanib qolmoqda.

Hisobot davri yakunlariga ko'ra, import bo'yicha hamkor davlatlar orasida Rossiya Federatsiyasi umumiy import hajmida 16,9 % ulushi bilan Xitoy Xalq Respublikasini (16,6 %) ortda qoldirgan holda, birinchi o'rinni egalladi.



**TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTIDAGI YIGIRMATA YIRIK HAMKOR DAVLATLAR
(yanvar-noyabr)**

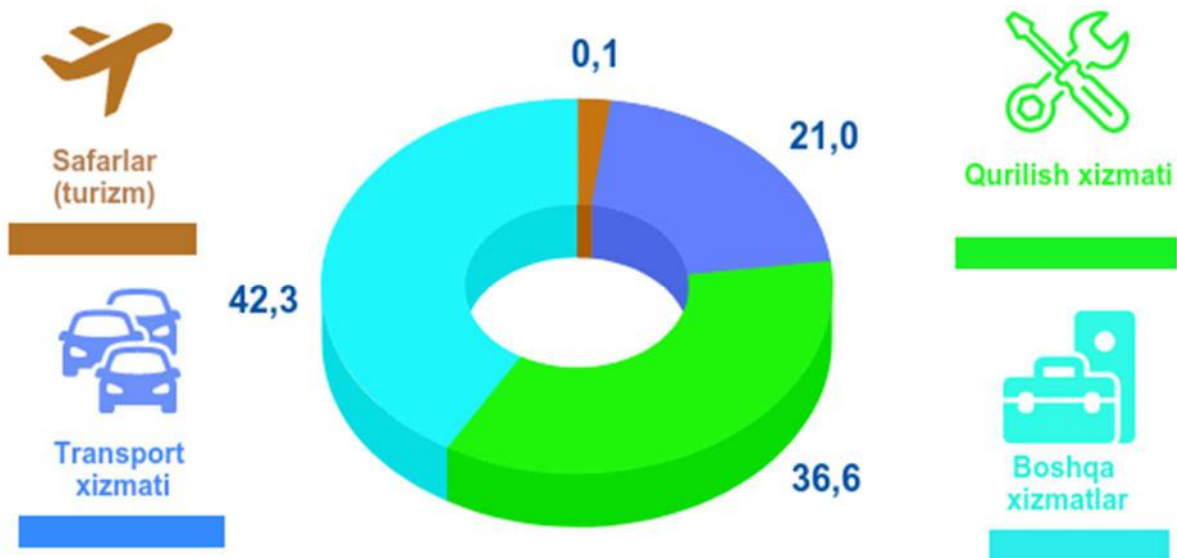
Davlatlar	Ming AQSh dollari		2019- yilning yanvar-noyabriga nisbatan, % da	O'rni
	2019- y.	2020- y.		
Rossiya Federatsiyasi	144 545,6	125 463,4	86,8	1
Xitoy Xalq Respublikasi	199 013,8	122 937,8	61,8	2
Litva	9 345,4	94 492,0	9,9 b.	3
Germaniya	170 427,4	61 144,9	35,9	4
Yaponiya	142 935,0	52 723,1	36,9	5
AQSh	53 132,6	52 379,9	98,6	6
Qozog'iston	58 712,9	49 770,0	84,8	7
Koreya Respublikasi	94 787,5	47 134,9	49,7	8
Turkiya	80 487,5	33 516,1	41,6	9
Italiya	91 886,6	15 157,5	16,5	10
Chexiya Respublikasi	26 323,0	13 950,3	53,0	11
Ukraina	1 536,5	11 680,8	7,6 b.	12
Eron Islom Respublikasi	2 189,1	7 768,4	3,5 b.	13
Estoniya	7 488,3	6 991,3	93,4	14
Fransiya	2 039,4	4 752,2	2,3 b.	15
Buyuk Britaniya BQ va Shimoliy Irlandiya	7 437,3	4 337,3	58,3	16
Vengriya	232,7	4 259,0	18,3 b.	17
Indoneziya	2 679,6	4 087,3	152,5	18
Hindiston	31 057,9	3 764,0	12,1	19
Finlyandiya	75,4	3 535,4	46,9 b.	20

2020- yil yanvar-noyabr oylari yakuni bo'yicha 60 ta davlatlar bilan tovarlar va xizmatlar importi amalga oshirildi.

2020- yil yanvar-noyabr oylari yakuni bilan xizmatlar importi hajmi 35,1 mln. AQSh dollarini yoki jami import hajmining 4,7 % ini tashkil etdi va o'tgan yilning mos davriga nisbatan 154,3 % ni tashkil etdi. Xizmatlar importi tarkibining asosiy ulushi qurilish xizmatlari (36,6 %) va transport xizmatlari (21,0 %) dan iborat bo'ldi.



XIZMATLAR IMPORTI TARKIBI
(2020- yanvar-noyabr, ulushi, % da)



Shu bilan, tashqi iqtisodiy faoliyatni rivojlantirish borasida amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlar va dunyo mamlakatlari bilan olib borilayotgan mustahkam aloqalar natijasida viloyatimizning eksport salohiyati oshib borayotgani yaqqol namoyon bo'lmoqda.

Shuningdek, bir qator soliq, bojxona imtiyozlarining yaratilishi, ishlab chiqarishni modernizatsiya qilish va raqobatbardosh mahsulotlarni ishlab chiqarilishi milliy mahsulotlarimizni tashqi bozorlarda mustahkam o'rin egallashlari uchun zamin yaratmoqda.

Navoiy viloyati statistika boshqarmasi

**Tashqi iqtisodiy faoliyat va
savdo statistikasi bo'limi**

Tel.: (99879) 222-04-36